

थोडक्यात
महत्वाचेराज्यातील उत्तम कार्यामुळे
वन खात्याचा सन्मान वाढेल
-वन मंत्री गणेश नाईक

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

ठाणे दि. 21:- राज्याचे वनखाते अतिशय उत्कृष्ट काम करीत असून त्यामुळे संबंध भारतामध्ये वनखात्याचा सन्मान वाढेल, असे प्रतिपादन राज्याचे वनमंत्री गणेश नाईक यांनी आज वाशी येथे आयोजित वन विभागाच्या पदक वितरण सोहळ्यामध्ये केले. यावेळी महसूल व वन विभागाचे अपर मुख्य सचिव मिलिंद म्हैसकर, प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वनबल) श्रीमती शोमिता बिस्वास, एम श्रीनिवास रेड्डी, एम श्रीनिवास राव, संजय गौर, विवेक खांडेकर, ऋषिकेश राजन, एस व्ही रामराव, दे प्रदीपा, एन.आर प्रवीण आदी मान्यवर उपस्थित होते.

वन मंत्री गणेश नाईक पुढे म्हणाले की, 100 दिवस कृती आराखड्यामध्ये ठरविल्याप्रमाणे वन खात्याने वनांची वाढ करण्याचे इशारे पूर्ण केले आहे, ही अभिमानाची बाब आहे. वने ही राज्याची संपत्ती आहे. त्याचे आपण जतन केले पाहिजे. आपण सर्व एक कुटुंब आहोत. आपल्या कर्तव्याला अनुसरून आपण सर्वांनी जोमाने काम केले पाहिजे. आजचा हा पुरस्कार सोहळा आपल्या सर्वांना आत्मविश्वास देणारा आहे. आपल्या शौर्याचा सन्मान करणारा आहे. या पुरस्कारामुळे काम करणाऱ्या सर्वांना प्रेरणा मिळणार आहे. ते म्हणाले की, या सर्वांनी आपल्या कर्तव्याशी जागून आपल्या जीवाची पर्वा न करता कार्य केले आहे. त्यांचा हा सन्मान आहे. 21 मार्च जागतिक वन दिवसाला अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. वनांचे रोपण केले पाहिजे, त्यांचे संगोपन केले पाहिजे. यावेळी त्यांनी सांगितले की, वन विभागातील रिक्त पदांचा आढावा घेवून लवकरच नवीन लोकांची भरती करण्यात येणार आहे. वन खात्याला ज्या ज्या बाबींची गरज आहे त्या सर्व बाबी उपलब्ध करून दिल्या जाणार आहेत.

यावेळी मान्यवरांच्या हस्ते पुस्तकाचे प्रकाशन व अॅपचे अनावरण करण्यात आले. महसूल व वन विभागाचे अपर मुख्य सचिव मिलिंद म्हैसकर यांनी आपल्या मनोगतामध्ये वनखात्याचे कामकाज कशा प्रकारे चालते याची माहिती दिली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल) प्रमुख शोमिता बिस्वास यांनी केले. यावेळी त्यांनी जागतिक वनदिवस व पुरस्कार सोहळ्याची माहिती दिली. जागतिक वन दिनानिमित्त वनविभागाच्या पदक वितरण सोहळ्यामध्ये जागतिक वन दिनानिमित्त वनमंत्री गणेश नाईक यांच्या हस्ते वनविभागाचा पदक वितरण सोहळा ऑडिटोरियम, सिडको कन्वेंशन सेंटर, सेक्टर-30, वाशी, नवी मुंबई येथे संपन्न झाला. यावेळी महाराष्ट्र वन विभागातील वनसंरक्षणाच्या प्रभावी कामाबद्दल तसेच वन सेवेतील काम करणारे अधिकारी/कर्मचारी यांना सन 2020-21, सन 2021-22 व सन 2022-23 वर्षांचे पदक वितरण करण्यात आले.

आग्रा येथे शिवाजी महाराजांचं भव्य स्मारक

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

मुंबई : राज्याच्या मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी आग्रात छत्रपती शिवाजी महाराजांचे भव्य स्मारक उभारण्यात येणार असल्याची घोषणा शिवजयंती दिनी केली होती. अर्थमंत्री अजित पवार यांनी अर्थसंकल्प सादर केल्यानंतर त्यातही आग्रातील भव्य स्मारकाची तरतूद करण्यात आल्याचे दिसून आले. आता, आग्रातील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या स्मारकाबाबत महाराष्ट्र शासनाचा शासन निर्णय जारी करण्यात आला आहे. आता, या स्मारकाच्या उभारणीसाठी कार्यन्वयीन व निधीची जबाबदारी राज्याच्या पर्यटन विभागाकडे देण्यात आली असून याबाबतचा शासन निर्णय आज निर्गमित करण्यात आला आहे. या निर्णयामुळे भव्य स्मारकाच्या उभारणीस व त्या काळात गती लाभणार आहे. छत्रपती शिवाजी महाराज आग्रातील ज्या ठिकाणी कैद राहिलेले ती जागा महाराष्ट्र सरकार उत्तर प्रदेश सरकारकडून अधिग्रहित करणार आहे. या जागेवर शिवाजी महाराजांचे भव्य स्मारक उभारले जाणार असून आग्रातील

शासनाचा
जीआर निघालापर्यटन विभागाकडे
असणार जबाबदारी

शिवरायांची गाथा सांगणारे संग्रहालयही याठिकाणी उभारण्यात येणार आहे. राज्य सरकारच्या पर्यटन विभागाकडून स्मारकासाठी आर्थिक तरतूद केली जाणार आहे.

स्मारक उभारणीसाठी पर्यटन मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली इतिहास तज्ज्ञ तसेच जाणकार, तज्ज्ञांची समिती स्वतंत्रपणे स्थापन करण्यात येणार आहे. या प्रकल्पासाठी निधी उपलब्धता, जमीन अधिग्रहण व अनुषंगिक बाबींकरिता पर्यटन विभागाला जबाबदारी देण्यात आली आहे. या विभागातर्गत महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ कार्यन्वयीन यंत्रणा म्हणून काम पाहणार आहे. छत्रपती शिवाजी महाराज आणि बाळराजे शंभुराजे यांची

आग्रातून सुटका आणि महाराजांच्या पराक्रमाच्या गौरवगाथेचे स्मरण पुढील पिढ्यांसाठी करून देण्यासाठी हे भव्य स्मारक उभारण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे.

शिवरायांची गाथा
सांगणारे संग्रहालय

आग्रा येथील ज्या ठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराज नजरकैदेत होते, ती जागा-वास्तू महाराष्ट्र शासन या प्रकल्पात अधिग्रहीत करणार आहे. याठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराजांचे

असे उपक्रम संग्रहालय, दृक्श्राव्य कार्यक्रम, माहितीपट आदी राबविण्यात येणार आहेत.

महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत असलेले छत्रपती शिवाजी महाराज आणि बाळराजे शंभुराजे यांना मावळ्यासह मुघलशाहीने कपटाने नजरकैदेत ठेवले होते. परंतु आपल्या चातुर्याने आणि पराक्रमाने महाराजांनी नजरकैदेतून स्वतःसह शंभुराजे आणि सर्व मावळ्यांची सुटका करून घेतली. या ऐतिहासिक आणि महाराष्ट्रासाठी अभिमानाची बाब असलेल्या घटनेबाबत मराठीच नव्हे तर इतिहासप्रेमी पर्यटकांत औत्सुक्य असते. आग्रा येथे ज्या ठिकाणी छत्रपती शिवाजी महाराज नजरकैदेत राहिले त्या

ठिकाणी आवर्जून जाण्याचा प्रयत्न पर्यटक करतात, मात्र, या ठिकाणी कोणतीही ऐतिहासिक बाब, स्मारक, संग्रहालय नसल्याने या पर्यटकांपर्यंत हा जावज्वल्य इतिहास पोहचत नाही. महाराष्ट्राच्या बाहेर अशाप्रकारचा अत्यंत दुर्मिळ असा केलेला पराक्रम ही इतिहासातील अत्यंत महनीय आणि अभ्यासपूर्ण बाब आहे. अशा स्थळासाठी आणि त्या दैर्घ्यमान इतिहासाचे उदात्तीकरण आणि तो वारसा पुढच्या पिढ्यांकडे कायम रहावा, त्या स्थळांची, त्या वारशांची जतन, संवर्धन आणि विकास करण्याकरिता शासनाने इतर राज्यातील अशी स्थळे सुद्धा विकसित करण्याचा जाणीवपूर्वक निर्णय घेतला आहे.

महापालिका परिक्षेत्रातील
अनधिकृत शाळांमध्ये प्रवेश घेवू नयेत !
- उपआयुक्त संजय जाधव

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

कल्याण : महापालिका क्षेत्रातील शासनाच्या परवानगी शिवाय सुरू असलेल्या प्राथमिक शाळांची यादी जाहीर करण्यात आली असून, या शाळांमध्ये आपल्या पाल्यांचे प्रवेश घेवू नयेत, असे आवाहन शिक्षण विभागाचे उपआयुक्त संजय जाधव यांनी केले आहेत.

या शाळेतील विद्यार्थ्यांचे नजिकच्या शाळांमध्ये समायोजन करण्यात येणार आहे. तसेच संबंधित अनधिकृत शाळांविरुद्ध दंडात्मक

केडीएमसीकडून
अनधिकृत शाळांची
यादी जाहीर

कार्यवाही केली जाईल, अशी माहिती शिक्षण विभागाचे उपआयुक्त संजय जाधव यांनी दिली. अनधिकृत प्राथमिक शाळांची यादी खालीलप्रमाणे
१) एल.बी.एस. इंग्लिश स्कूल, कल्याण टिटवाळा - इंग्रजी माध्यम.
२) सनराईज स्कूल, कल्याण

टिटवाळा - इंग्रजी माध्यम.

३) सकेल्य इंग्लिश स्कूल, कल्याण टिटवाळा - इंग्रजी माध्यम.
४) पूर्ण प्रज्ञा इंग्लिश स्कूल, कल्याण टिटवाळा - इंग्रजी माध्यम.
५) पोलारिस कॉन्व्हेंट स्कूल, कल्याण टिटवाळा - इंग्रजी माध्यम.
६) डी.बी.एस. इंग्लिश स्कूल, आंबिकर्नी (पश्चिम) - इंग्रजी माध्यम.
७) ऑक्सफर्ड इंग्लिश स्कूल, आंबिकर्नी (पश्चिम) - इंग्रजी माध्यम.
८) बुद्धिस्ट इंटर्नॅशनल स्कूल, महाराष्ट्र नगर, डोंबिवली (पश्चिम) - इंग्रजी माध्यम.

वालधूनी नदीच्या प्रदूषणमुक्तीसाठी
उल्हासनगर महापालिका सरसावली

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

उल्हासनगर : कधी काळी उल्हासनगर शहराच्या सौंदर्यात भर घालणारी, पण आता दुर्गंधी आणि कचऱ्याच्या विळख्यात अडकलेली वालधूनी नदी पुन्हा एकदा स्वच्छतेच्या दिशेने प्रवास सुरू करत आहे. उल्हासनगर महानगरपालिकेच्या आयुक्त मनीषा आळ्हाळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि मुख्य स्वच्छता निरीक्षक विनोद केणे यांच्या उपस्थितीत नदी स्वच्छता अभियानाला नव्याने सुरुवात झाली असून, नदीच्या पुनरुज्जीवनासाठी हा मोठा टप्पा उठणार आहे. शनिवापासून सुरू झालेल्या या मोहिमेअंतर्गत वडोलागाव आणि अशोकनगर पासून उल्हासनगर स्टेशन पुलापर्यंत मोठ्या प्रमाणावर गाळ आणि कचरा काढण्याचे काम सुरू आहे. अत्याधुनिक जेसीबी आणि पोकलेन

मशीनच्या सहाय्याने नदीतील कचरा हटवला जात आहे, ज्यामुळे येथ्या पावसाळ्यात पुराचा धोका कमी होण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. गेल्या आठ वर्षांपासून उल्हासनगर महानगरपालिकेच्या स्वच्छता विभागाने या मोहिमेचा सातत्याने पाठपुरावा केला असून, आतापर्यंत तब्बल ६,००० डंपर कचरा नदीतून बाहेर काढण्यात आला आहे.

ही स्वच्छता मोहिम उल्हासनगर रेल्वे स्टेशन जवळील गौशाळा, वडोलागाव पुल आणि हिराघाट भागातही वेगाने सुरू आहे. नदीत

साचलेला गाळ आणि निचऱ्याच्या समस्यांमुळे परिसरात मोठ्या प्रमाणावर दुर्गंधी निर्माण होत होती. मात्र, या मोहिमेमुळे नदीतील केमिकल आणि दुर्गंधीत मोठी घट होण्याची शक्यता आहे. शहराच्या स्वच्छतेसाठी काम करणाऱ्या वालधूनी नदी संवर्धन समितीने उल्हासनगर महापालिकेच्या या मोहिमेचे स्वागत केले आहे. या स्वच्छता मोहिमेचा थेट फायदा नदीकिनारी वसलेल्या वस्तींना होणार आहे. पावसाळ्यात अनेकदा नदी किनारी असलेल्या घरांमध्ये पाणी शिरते. मात्र, नदीतून कचरा आणि गाळ हटवल्याने पुराचा धोका कमी होईल, असा विश्वास प्रशासनाने व्यक्त केला आहे. नागरिकांनी नदीत कचरा टाकू नये आणि स्वच्छतेसाठी सहकार्य करावे, असे आवाहन प्रशासनाने केले आहे.

ठाण्यातील गावांचा महापालिकेत समावेश
जिल्हा परिषदेच्या महसुली उत्पन्नात घट

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

ठाणे : ठाणे जिल्हा परिषदेच्या यंदाच्या अर्थसंकल्पात गेल्यावर्षीच्या तुलनेत मुद्रांक शुल्क अनुदान, पाणी पट्टी उपकर यासह इतर अशा महसुली उत्पन्नामध्ये २६ कोटींनी कमी अपेक्षित धरण्यात आले आहे. जिल्हा परिषद क्षेत्रातील गावे कल्याण-डोंबिवली तसेच नवी मुंबई पालिका क्षेत्रात समाविष्ट करण्यात आली असून या गावांमधूनच मोठ्या प्रमाणात जिल्हा परिषदेला महसूल मिळत होता. मात्र, पालिका क्षेत्रात ही गावे गेल्याने जिल्हा परिषदेला आर्थिक फटका बसणार आहे. त्यामुळे यंदाच्या अर्थसंकल्पातील महसुली उत्पन्नात घट अपेक्षित धरण्यात आली आहे.

ठाणे जिल्हा परिषदेचा २०२५-२६ या वर्षाकरीता १०८.९३ कोटी रुपयांचा अर्थसंकल्प मुख्य कार्यकारी अधिकारी रोहन घुगे यांनी मंगळवारी बी. ये. हायस्कूल येथील सभागृहात सादर केला. गेल्यावर्षीच्या अर्थसंकल्पात मुद्रांक शुल्क अनुदानापोटी ८८ कोटी ६० लाखाचे उत्पन्न अपेक्षित

महसुली उत्पन्न मिळत असलेली काही गावे पालिका क्षेत्रांमध्ये समाविष्ट झाली आहेत. त्यामुळे महसुली उत्पन्न काही प्रमाणात कमी होत आहे, ही वस्तुस्थिती आहे. परंतु गावांचा विकास करण्यासाठी शासन काही महत्वाचे निर्णय घेत असतात, त्याचाच एक भाग म्हणून ही गावे पालिका क्षेत्रात समाविष्ट करण्यात आली आहेत. त्यावर बोलणे अधिक उचित होणार नाही.

- रोहन घुगे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, ठाणे जिल्हा परिषद

धरण्यात आले होते. त्यापैकी वर्षाअखेरपर्यंत ८८ कोटी ८९ लाख रुपयांचा महसूल मिळेल, असा जिल्हा परिषदेला अंदाज आहे. असे असले तरी यंदाच्या मुद्रांक शुल्क अनुदानापोटी ७२ कोटी ६१ लाख रुपयांचे महसुली उत्पन्न अपेक्षित धरण्यात आले आहे. तसेच गेल्यावर्षी पाणी

पट्टी उपकरापोटी तुलनेत एकूण महसुली उत्पन्न धरण्यात आले असले तरी १७ कोटी रुपयांचा महसूल मार्च अखेरपर्यंत जमा होण्याचा अंदाज वर्तविण्यात आला आहे. तरीही यंदाच्या वर्षी पाणी पट्टी उपकरापोटी १० कोटीचे उत्पन्न अपेक्षित धरण्यात आले आहे.

अशाचप्रकारे गेल्यावर्षीच्या तुलनेत एकूण महसुली उत्पन्न २६ कोटी रुपयांनी कमी धरण्यात आले आहे. पालिका क्षेत्रात ही गावे गेल्याने जिल्हा परिषदेचा महसूल आर्थिक फटका बसत असून यामुळेच गेल्या वर्षाच्या तुलनेत यंदाची उत्पन्न वसुली कमी धरण्यात आली आहे.

मुंबईकरांसाठी २३८ नवीन एसी लोकल

दै. ठाणे जीवनदीप वार्ता

लोकलने प्रवास करणाऱ्या मुंबईकरांसाठी आनंदाची बातमी आहे. मुंबईच्या लोकल प्रवास आता आणखी गारंगार आणि सुखकारक होणार आहे. मध्य रेल्वे प्रशासनाने वातानुकूलित म्हणजेच एसी लोकल गाड्यांची संख्या वाढवण्याचा प्लान केला आहे. केंद्र सरकारने २३८ नवीन एसी लोकल गाड्यांच्या खरेदी करण्याच्या प्रस्तावाना मान्यता दिली.

कॉंग्रेसच्या खासदार वर्षा गायकवाड यांनी संसदेमध्ये मुंबईच्या लोकल प्रवासाबाबत अनेक प्रश्न उपस्थित केले होते.

सीएसएमटी प्रवास करण्याचे आवाहन केले. त्याचसोबत लोकल प्रवासादरम्यान २४६८ जणांना आपला जीव गमवावा लागला आणि २६९७ जण जखमी झाले असल्याची माहिती देखील त्यांनी संसदेत सांगितली. वर्षा गायकवाड यांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नाला उत्तर देताना केंद्रीय रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी उत्तर देताना मुंबईत २३८ नव्या एसी लोकल लवकरच सुरू होणार असल्याची माहिती दिली.

मुंबईत पश्चिम आणि मध्य रेल्वे मार्गावर १०९ एसी लोकल धावतात. या गाड्या आठवड्याच्या दिवशी आणि आठवड्याच्या शेवटी ६५ सेवा चालवतात. तर उपनगरीय मार्गावर अलीकडेच १३ नवीन एसी लोकल सेवांचा समावेश करण्यात आला आहे. हा विस्तार एकूण सेवा सुधारण्यासाठी आणि अधिक आरामदायी प्रवास पर्यायांची वाढती मागणी पूर्ण करण्यासाठी सुरू असलेल्या प्रयत्नांचा एक भाग आहे.

केंद्रीय मंत्री अश्विनी वैष्णव यांनी या संदर्भात सांगितलं की, मुंबईत सध्या 3500 लोकल सेवा सुरू आहेत. रेल्वेकडून येत्या काळात आणखी 300 लोकल सेवा सुरू होणार आहेत. त्यासाठी 17,107 कोटी रुपयांची गुंतवणूक रेल्वे प्रशासनाकडून करण्यात येणार आहे. महाराष्ट्रातील रेल्वे प्रकल्पांमध्ये 1.70 लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक करण्यात आली आहे. पश्चिम रेल्वे नेटवर्क अंतर्गत 25 डिसेंबर 2017 रोजी एसी लोकल ट्रेन सुरू करण्यात आली. सुरुवातीच्या पाच महिन्यांतच एसी लोकल प्रवाशांकडून खूप चांगला प्रतिसाद मिळाला. 5,00,000 हून अधिक प्रवाशांनी तेव्हा लोकल प्रवास केला. सध्या उन्हाळ्यामध्ये एसी लोकलची मागणी वाढली आणि दरमहा 3,00,000 हून अधिक प्रवाशांनी एसी लोकलचा पर्याय निवडला.

Jeevandeep Shaikshani Sanstha Po's
NIRMAL ENGLISH MEDIUM SCHOOL
शासनामार्फत क. नवंबर / २००८ प्र.क्र. ६०९ / प्रा.नि.३ मुंबई

NURSERY, JR.KG & SR.KG, STD 1ST TO 10TH

Teaching is Our Passion & Your Child is Our Priority
NO DONATION ONLY EDUCATION

2025-26 ADMISSION OPEN

Goveli
Al. Goveli, Tal. Kalyan, Dist. Thane 421301

Titwala
457/1 Ekveer Nivas Sai Baba Mandir Road Near Mahaganpati, Mandir Titwala (East) 421605

7448270162 / 8691938780 / 9619188558

गीतासार

अध्याय ५

कर्मसंन्यासयोगः

इहैव तैजिनः सर्गो एषां साम्ये स्थितं मनः । निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥ ५-१९ ॥

ज्यांचे मन समभावात स्थिर झाले आहे, त्यांनी या जन्मीच संपूर्ण संसार जिंकला. कारण सच्चिदानंदधन परमात्मा निर्दोष आणि सम आहे. म्हणून ते सच्चिदानंदधन परमात्म्यातच स्थिर असतात. ॥ ५-१९ ॥

न प्रहृष्येतिथ्ये प्राप्य नोद्विजेत्याप्य चाप्रियम् । स्थिरबुद्धिरसम्मूढो ब्रह्मविद् ब्रह्मणि स्थितः ॥ ५-२० ॥

जो पुरुष प्रिय वस्तु मिळाली असता आनंदित होत नाही आणि अप्रिय वस्तु प्राप्त झाली असता उद्विग्न होत नाही, तो स्थिर बुद्धी असलेला, संशयरहित ब्रह्मवेत्ता पुरुष सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्यात ऐक्यभावाने नित्य स्थित असतो. ॥ ५-२० ॥

बाह्यसर्पश्वसक्तत्मा विन्दत्यात्मनि यत्सुखम् । स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा सुखमक्षयमश्नुते ॥ ५-२१ ॥

ज्याच्या अंतःकरणाला बाहेरील विषयांची आसक्ती नसते, असा साधक आत्म्यात असलेल्या ध्यानामुळे मिळणाऱ्या सात्विक आनंदाला प्राप्त होतो. त्यानंतर तो सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्याच्या ध्यानरूप योगात ऐक्यभावाने स्थिती असलेला पुरुष अक्षय आनंदाचा अनुभव घेतो. ॥ ५-२१ ॥

गीतासार

अध्याय ५

कर्मसंन्यासयोगः

इहैव तैजिनः सर्गो एषां साम्ये स्थितं मनः । निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥ ५-१९ ॥

ज्यांचे मन समभावात स्थिर झाले आहे, त्यांनी या जन्मीच संपूर्ण संसार जिंकला. कारण सच्चिदानंदधन परमात्मा निर्दोष आणि सम आहे. म्हणून ते सच्चिदानंदधन परमात्म्यातच स्थिर असतात. ॥ ५-१९ ॥

न प्रहृष्येतिथ्ये प्राप्य नोद्विजेत्याप्य चाप्रियम् । स्थिरबुद्धिरसम्मूढो ब्रह्मविद् ब्रह्मणि स्थितः ॥ ५-२० ॥

जो पुरुष प्रिय वस्तु मिळाली असता आनंदित होत नाही आणि अप्रिय वस्तु प्राप्त झाली असता उद्विग्न होत नाही, तो स्थिर बुद्धी असलेला, संशयरहित ब्रह्मवेत्ता पुरुष सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्यात ऐक्यभावाने नित्य स्थित असतो. ॥ ५-२० ॥

बाह्यसर्पश्वसक्तत्मा विन्दत्यात्मनि यत्सुखम् । स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा सुखमक्षयमश्नुते ॥ ५-२१ ॥

ज्याच्या अंतःकरणाला बाहेरील विषयांची आसक्ती नसते, असा साधक आत्म्यात असलेल्या ध्यानामुळे मिळणाऱ्या सात्विक आनंदाला प्राप्त होतो. त्यानंतर तो सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्याच्या ध्यानरूप योगात ऐक्यभावाने स्थिती असलेला पुरुष अक्षय आनंदाचा अनुभव घेतो. ॥ ५-२१ ॥

गीतासार

अध्याय ५

कर्मसंन्यासयोगः

इहैव तैजिनः सर्गो एषां साम्ये स्थितं मनः । निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥ ५-१९ ॥

ज्यांचे मन समभावात स्थिर झाले आहे, त्यांनी या जन्मीच संपूर्ण संसार जिंकला. कारण सच्चिदानंदधन परमात्मा निर्दोष आणि सम आहे. म्हणून ते सच्चिदानंदधन परमात्म्यातच स्थिर असतात. ॥ ५-१९ ॥

न प्रहृष्येतिथ्ये प्राप्य नोद्विजेत्याप्य चाप्रियम् । स्थिरबुद्धिरसम्मूढो ब्रह्मविद् ब्रह्मणि स्थितः ॥ ५-२० ॥

जो पुरुष प्रिय वस्तु मिळाली असता आनंदित होत नाही आणि अप्रिय वस्तु प्राप्त झाली असता उद्विग्न होत नाही, तो स्थिर बुद्धी असलेला, संशयरहित ब्रह्मवेत्ता पुरुष सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्यात ऐक्यभावाने नित्य स्थित असतो. ॥ ५-२० ॥

बाह्यसर्पश्वसक्तत्मा विन्दत्यात्मनि यत्सुखम् । स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा सुखमक्षयमश्नुते ॥ ५-२१ ॥

ज्याच्या अंतःकरणाला बाहेरील विषयांची आसक्ती नसते, असा साधक आत्म्यात असलेल्या ध्यानामुळे मिळणाऱ्या सात्विक आनंदाला प्राप्त होतो. त्यानंतर तो सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्याच्या ध्यानरूप योगात ऐक्यभावाने स्थिती असलेला पुरुष अक्षय आनंदाचा अनुभव घेतो. ॥ ५-२१ ॥

गीतासार

अध्याय ५

कर्मसंन्यासयोगः

इहैव तैजिनः सर्गो एषां साम्ये स्थितं मनः । निर्दोषं हि समं ब्रह्म तस्माद्ब्रह्मणि ते स्थिताः ॥ ५-१९ ॥

ज्यांचे मन समभावात स्थिर झाले आहे, त्यांनी या जन्मीच संपूर्ण संसार जिंकला. कारण सच्चिदानंदधन परमात्मा निर्दोष आणि सम आहे. म्हणून ते सच्चिदानंदधन परमात्म्यातच स्थिर असतात. ॥ ५-१९ ॥

न प्रहृष्येतिथ्ये प्राप्य नोद्विजेत्याप्य चाप्रियम् । स्थिरबुद्धिरसम्मूढो ब्रह्मविद् ब्रह्मणि स्थितः ॥ ५-२० ॥

जो पुरुष प्रिय वस्तु मिळाली असता आनंदित होत नाही आणि अप्रिय वस्तु प्राप्त झाली असता उद्विग्न होत नाही, तो स्थिर बुद्धी असलेला, संशयरहित ब्रह्मवेत्ता पुरुष सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्यात ऐक्यभावाने नित्य स्थित असतो. ॥ ५-२० ॥

बाह्यसर्पश्वसक्तत्मा विन्दत्यात्मनि यत्सुखम् । स ब्रह्मयोगयुक्तात्मा सुखमक्षयमश्नुते ॥ ५-२१ ॥

ज्याच्या अंतःकरणाला बाहेरील विषयांची आसक्ती नसते, असा साधक आत्म्यात असलेल्या ध्यानामुळे मिळणाऱ्या सात्विक आनंदाला प्राप्त होतो. त्यानंतर तो सच्चिदानंदधन परब्रह्म परमात्म्याच्या ध्यानरूप योगात ऐक्यभावाने स्थिती असलेला पुरुष अक्षय आनंदाचा अनुभव घेतो. ॥ ५-२१ ॥

जागतिक जल दिन

आज २२ मार्च, आजचा दिवस जागतिक जल दिन म्हणून संपूर्ण जगात साजरा केला जातो. पाणी ही सजीवांची मूलभूत गरज आहे. पाण्याशिवाय कोणताही सजीव जगू शकत नाही. पाण्याची गरज नाही असे कोणतेच क्षेत्र नाही. पण आज जगभर पाण्याची भीषण टंचाई निर्माण झाली आहे. पूर्वी मुबलक स्वरूपात उपलब्ध असणाऱ्या पाण्याची आज मोठ्या प्रमाणात कमतरता जाणवत आहे. पाण्याचे महत्व अनन्य साधारण आहे. पाणी बचत ही काळाची गरज बनली आहे. यामुळेच पाण्याच्या बचतीसाठी जागरूकता निर्माण व्हावी यासाठी संयुक्त राष्ट्र संघाने १९९२ मध्ये झालेल्या अधिवेशनात २२ मार्च हा दिवस जागतिक जल दिन म्हणून घोषित केला. त्यानंतर २२ मार्च १९९३ रोजी पहिल्यांदा जागतिक जल दिन साजरा करण्यात आला. ब्राझीलची राजधानी रियो डी जिनेरियो येथे पहिला जल दिन साजरा करण्यात आला. पाणी बचतीसाठी जगभरात जागरूकता निर्माण करणे हा या दिवसाचा मुख्य उद्देश आहे. २२ मार्च हाच दिवस जागतिक जल दिन म्हणून निवडण्यामागे कारणही तसेच आहे. २२ मार्च पासून वातावरण बदलास सुरवात होते. त्यामुळे तात्विक दृष्ट्या पावसाळ्याची सुरवात होण्यासाठी हा दिवस कारणीभूत ठरतो. हा तर्क वापरून हा दिवस निवडण्यात आला आहे. पृथ्वीवर पाण्याचे प्रमाण ७९ टक्के इतके असले तरी पिण्यायोग्य पाणी अल्प प्रमाणात आहे. वाढत्या लोकसंख्येची तहान भागवण्यास हे पाणी कमी पडत आहे. पाणी ही सजीवांची मूलभूत गरज असली तरी इतर सजीव पाण्याच्या अपव्यय करित नाहीत मानव मात्र पाण्याचा मोठा अपव्यय करतो, गरजेपेक्षा जास्त पाणी वापरतो. पाणी वापराचे नवनवीन मार्ग मानव शोधीत असतो त्यामुळे पाण्याची तीव्रता जाणवते. हवामान बदलामुळे पावसाच्या पद्धतीत झपाटयाने बदल होत आहे. पूर्वी नियमित येणारा पाऊस आता बेभरवशाचा

झाला आहे. पावसाचे दिवस आणि पावसाचे प्रमाणही कमी होत चालले आहे. त्यामुळे दुष्काळाचे प्रमाणही वाढले आहे. जगोजागी बोअरवेल घेऊन जमीनीखालील पाणीही मानवाने संपवले आहे त्यामुळे भविष्यात पाणी टंचाईची समस्या आणखी गंभीर होणार आहे. त्यामुळेच कदाचित पाण्यासाठी तिसरे महायुद्ध होईल असा अहवाल काही दिवसांपूर्वी संयुक्त राष्ट्र संघाने दिला आहे. २०२५ पर्यंत जगातील एक तृतीयांश देशात पाणी पेटणार असल्याचे संकेत शास्त्रज्ञांनी दिले आहेत. आशिया खंडाबाबत सांगायचे झाले तर भारतात पाणी टंचाई मोठ्या प्रमाणात आहे. भारतात मार्चच्या सुरवातीलाच पाणी टंचाईच्या झळा जाणवू लागतात. दरवर्षी ४० टक्के गावांत दुष्काळ असतो. महाराष्ट्रातील मराठवाडा सारख्या विभागात तर दरवर्षी दुष्काळ असतो. लातूर सारख्या शहराला

रेल्वेने पाणी पुरवठा करावा लागतो. ग्रामीण भागात तर भीषण पाणी टंचाई जाणवते. अनेक गावांत टँकरने पाणी पुरवठा करावा लागतो. एकदा आलेला टँकर आठ दिवसांनीच पुन्हा येतो. काही गावात तर एका महिन्यात एकदाच पाणी मिळते. हंडाभर पाण्यासाठी महिलांना कैक किलोमीटरची पायपीट करावी लागते. पाणी ही नैसर्गिक संपत्ती आहे. कृत्रिम पाणी तयार करण्यात अजूनही शास्त्रज्ञांना यश आले नाही म्हणूनच आहे त्या पाण्याची बचत करणे हेच आपल्या हातात आहे. पाण्याची बचत हीच पाण्याची निर्मिती आहे. पाण्याची बचत करूनच आपण पाणी टंचाईवर मात करू शकतो. जल हे तो कल है... या उक्तीनुसार येणारा काळ सुखकर करायचा असेल तर पाण्याची बचत करावीच लागेल. आजच्या दिवशी प्रत्येकाने पाणी बचतीचा संकल्प करून पाणी बचतीसाठी प्रयत्न केला तरच जागतिक जल दिनाचे सार्थक झाले असे म्हणावे लागेल.

-**श्याम बसप्पा ठोणदार, दौंड जिल्हा पुणे**

उल्हास नदी बचावासाठी जागतिक जलदिनी मुंऊन करून आंदोलनाला मुद्रवात

दैनिक ठाणे जीवनदीप वार्ता कल्याण : गेल्या 8 वर्षांपासून उल्हास नदी प्रदूषणमुक्त व्हावी, पिण्यासाठी शुद्ध पानी मिळावे म्हणून मी कल्याणकर सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष तथा माजी नगरसेवक नितीन निकम यांनी अनेक आंदोलने केलीत परंतु प्रत्येकवेळी शासन व प्रशासनाने लेखी व तोंडी आश्वासने देऊन फसवणूकच केली असल्याचा आरोप निकम यांनी केला आहे. उल्हास नदी

बचावासाठी खचून न जाता लढाई हि सुरुच ठेवणार असल्याच त्यांनी सांगत व्हावी, पिण्यासाठी शुद्ध पानी मिळावे म्हणून मी कल्याणकर सामाजिक संस्थेचे अध्यक्ष तथा माजी नगरसेवक नितीन निकम यांनी अनेक आंदोलने केलीत परंतु प्रत्येकवेळी शासन व प्रशासनाने लेखी व तोंडी आश्वासने देऊन फसवणूकच केली असल्याचा आरोप निकम यांनी केला आहे. उल्हास नदी

भिवंडी पूर्व, पश्चिम आणि ग्रामीण विभागासाठी स्वतंत्र शिधावाटप कार्यालय प्रस्तावित

दैनिक ठाणे जीवनदीप वार्ता भिवंडी : भिवंडी पश्चिम शिधावाटप कार्यालयाव्यतिरिक्त भिवंडी पूर्व, भिवंडी पश्चिम आणि भिवंडी ग्रामीण विभागासाठी स्वतंत्र शिधावाटप कार्यालये प्रस्तावित असून, लवकरच ही कार्यालये सुरू करण्यात येतील. यासाठी आवश्यक मनुष्यबळ उपलब्ध करून दिले जाईल, अशी माहिती उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी विधानसभेत दिली.

विधानसभा सदस्य रईस शेख यांनी या संदर्भात लक्षवेधी सूचना मांडली होती. उपमुख्यमंत्री अजित पवार म्हणाले की, शिधापत्रिकेसाठी असलेल्या उत्पन्न मर्यादेच्या निकषात बदल करण्यासाठी राज्य शासनाकडून केंद्र शासनाकडे पत्र पाठवून विनंती करण्यात येईल. राज्यात सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेचे संगणकीकरण करण्यात आले असून, सर्व रास्तभाव दुकानांमध्ये

फोर-जी (४-G) तंत्रज्ञानासह आयरिस स्कॅनर असलेली ई-पांस मशीन बसविण्यात आली आहेत. तसेच, शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणाली आणि आधार प्रमाणित सार्वजनिक वितरण प्रणालीचे राष्ट्रीय सूचना केंद्रच्या क्लाउडवर स्थलांतरण करण्याची प्रक्रिया डिसेंबर 2024 मध्ये सुरू करण्यात आली होती. या प्रक्रियेत काही तांत्रिक अडचणी येत होत्या. आता या अडचणी दूर करण्यात आल्या

असल्याचे उपमुख्यमंत्री श्री. पवार यांनी सांगितले. राज्यातील डिसेंबर 2024 ते फेब्रुवारी 2025 या कालावधीत सरासरी 91 टक्के लाभार्थ्यांना अन्नधान्याचे वितरण करण्यात आले, तर भिवंडी शहरातील 37 शिधावाटप कार्यालयांद्वारे 95 टक्के लाभार्थ्यांना अन्नधान्य वाटप करण्यात आले आहे. भिवंडी क्षेत्रातील शिधावाटप दुकानांद्वारा डिसेंबर 2024 पर्यंतचे कमिशन

- **उपमुख्यमंत्री अजित पवार**

वितरित करण्यात आले असून, जानेवारी आणि फेब्रुवारी 2025 मधील कमिशनची प्रक्रिया वाटप करण्यात येत आहे. स्वस्त धान्य दुकानातून लाभार्थ्यांना अन्नधान्य वेळेत वाटप व्हावे यासाठी शासन प्रयत्नशील आहे, असेही उपमुख्यमंत्री श्री. पवार यांनी सांगितले.

मोहने टिटवाळा परिसरात विनापरवाना रिक्षांचा सुळसुळाट

दैनिक ठाणे जीवनदीप वार्ता टिटवाळा : मोहने टिटवाळा परिसरात विनापरवाना रिक्षा चालकांचा सुळसुळाट वाढत असून, या प्रकारामुळे प्रवाशांच्या सुरक्षेचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला आहे. अर्ध्याहून अधिक रिक्षा चालकांकडे ना वाहतूक परवाना आहे, ना बॅच. त्यामुळे हे रिक्षा चालक कोणत्याही कायद्याच्या चौकटीत येत नसल्यामुळे वाहतूक नियमांचे सर्रास उल्लंघन करत आहेत. यामुळे प्रवाशांचा जीव धोक्यात आल्याची परिस्थिती आहे. तसेच अशा रिक्षा चालकांमुळे अपघाताचे प्रमाणही वाढले आहे. स्थानिक नागरिकांच्या मते, अनेक रिक्षा चालकांकडे अधिकृत परवाना नसतानाही ते सर्रास रस्त्यावर रिक्षा चालवत आहेत. विशेष म्हणजे, काही चालक गुन्हेगारी प्रवृत्तीचे असून, मद्यपान करून रिक्षा चालवण्याचे सर्रास प्रकारही वाढले आहेत. परिणामी, महिलांना आणि महाविद्यालयीन विद्यार्थिनींना

या चालकांकडून त्रास दिला जात असल्याच्या तक्रारी वाढल्या आहेत. संध्याकाळी व रात्रीच्या वेळी महिला आणि महाविद्यालयीन मुलींना या चालकांचा फाजीलपणा सहन करावा लागत आहे. काही वेळा प्रवाशांना जबरदस्तीने रिक्षात बसवण्याचा प्रयत्न केला जातो, तर काही वेळा प्रवाशांसीवत गैरवर्तन केल्याच्या तक्रारीही समोर आल्या आहेत. विशेषतः रात्रीच्या वेळी रिक्षा चालवणारे चालक मद्यपान केलेले असल्यामुळे प्रवाशांच्या सुरक्षेचा प्रश्न अधिकच गंभीर झाला आहे. काही दिवसांपूर्वीच टिटवाळा

परिसरात एकाच नंबरच्या दोन रिक्षा धावत असल्याची धक्कादायक घटना समोर आली होती. यामुळे वाहतूक व्यवस्थेवर मोठे प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले असून, स्थानिक नागरिकांमध्ये संतापाचे वातावरण आहे. स्थानिकांच्या मते, यापूर्वीही अशा प्रकारच्या तक्रारी करण्यात आल्या होत्या, मात्र संबंधित विभागाकडून ठोस कारवाई झालेली नाही. दोन रिक्षांना एकच नंबर असल्याने हे वाहन कोणते खरे आणि कोणते बनावट, हे ओळखणे कठीण जात आहे. याचा गैरफायदा घेऊन काही प्रवासी

फसवणुकीचाही धोका व्यक्त करत आहेत. बनावट क्रमांकाच्या वाहनांचा, गैरवापर होऊ शकतो, त्यामुळे वाहतूक पोलिसांनी या घटनेची गंभीर दखल घेऊन वाहन मालकांवर तातडीने कठोर कारवाई करण्यात यावी, अशी मागणी नागरिकांकडून केली जात आहे. या समस्येकडे आरटीओ विभागाने अद्यापही लक्ष दिलेले नाही. अनेक वेळा स्थानिक नागरिकांनी आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांनी यासंदर्भात तक्रारी केल्या असूनही संबंधित अधिकार्यांकडून कोणतीही ठोस कारवाई

झालेली नाही. परिणामी विनापरवाना आणि गुन्हेगारी प्रवृत्तीचे चालक बिनाधास्तपणे रिक्षा चालवत असून, यामुळे सामान्य नागरिकांमध्ये भीतीचे वातावरण आहे. मुदत बाह्य स्कॅपरिक्षा चालवण्याचे प्रकार वाढले आहेत स्थानिक नागरिकांनी आणि सामाजिक कार्यकर्त्यांनी आरटीओ विभागाने तातडीने कारवाई करून विनापरवाना रिक्षा त्वरित बंद करण्याची मागणी केली आहे. तसेच, परवाना आणि बॅचधारक चालकांचा रिक्षा चालवण्याची परवानगी द्यावी, असेही नागरिकांचे मत आहे. सुरक्षेच्या दृष्टिकोनातून रात्रीच्या वेळी महिलांना सुरक्षित वाहतूक सेवा उपलब्ध करून देण्याची मागणीही जोर धरत आहे. या प्रकाराला आळा घालण्यासाठी कठोर कारवाई झाली पाहिजे, अन्यथा प्रवाशांच्या सुरक्षेचा प्रश्न अधिक गंभीर होईल असे सचिन साळवे या सामाजिक कार्यकर्त्याने स्पष्ट केले.

व्योम भगतचा आंतरराष्ट्रीय ऑलिम्पियाडमध्ये प्रथम

दैनिक ठाणे जीवनदीप वार्ता पेण : व्योम मिताली केतन भगतने आंतरराष्ट्रीय स्तरावरील प्रतिष्ठित SOF इंटरनॅशनल ऑलिम्पियाड लेव्हल-२ गणितात परीक्षेत उल्लेखनीय यश मिळवले आहे. महाराष्ट्र-गोवा झोनमध्ये प्रथम क्रमांक पटकावत त्याने ६० पैकी ५९ गुण मिळवले, तसेच आंतरराष्ट्रीय स्तरावर २५ वा क्रमांक मिळवत आपली बुद्धिमत्ता सिद्ध केली आहे. या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल SOF इंटरनॅशनल ऑलिम्पियाडतर्फे त्याला रोख पारितोषिक रुपये ५०००/- व महाराष्ट्र-गोवा झोनल गोल्ड मेडल देऊन सन्मानित करण्यात येणार आहे. व्योम सध्या पी. एन. पी. एज्युकेशन सोसायटीच्या होली चार्डल्ड CBSE स्कूल, वेश्वि-अलिबाग येथे इयत्ता ५ वी मध्ये शिक्षण घेत आहे. त्याने याआधीही विविध स्पर्धांमध्ये उल्लेखनीय कामगिरी केली आहे.

त्याने हिंदुस्तान टाईम्स प्रायोजित सतिश अर्कडबी वैदिक मॅथस अँड अर्बकस टीचर ट्रेनिंग संस्थेतर्फे आयोजित राष्ट्रीय स्तरावरील अर्बकस स्पर्धेत महाराष्ट्र राज्यात दुसरा क्रमांक मिळवला आहे. या कामगिरीबद्दल संबंधित संस्थेतर्फे त्याला गोल्ड मेडल व ट्रॉफी देऊन गौरविण्यात आले आहे. कु. व्योमच्या या अपूर्व यशाबद्दल सर्व स्तरावरून अभिनंदन करण्यात येत असून, त्याच्याकडून भविष्यात आपखी मोठ्या यशाची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

नियमबाह्य भाडे आकारणाऱ्या वाहन चालकांच्या तक्रारीसाठी लवकर व्हाट्सअप क्रमांक

- मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

विकासचंद्र रस्तोगी यांनी सादरीकरण केले ई पीक पाहणी संदर्भात महसूल विभागाचे अपर मुख्य सचिव राजेश कुमार यांनी सादरीकरण केले. बैठकीला मुख्यमंत्री यांच्या प्रधान सचिव अश्विनी भिडे, सचिव डॉ. श्रीकर परदेशी, नगर विकास विभागाचे प्रधान सचिव डॉ. एच. गोविंदराज, नगरविकास विभागाचे प्रधान सचिव असीम कुमार गुप्ता, ग्रामविकास विभागाचे प्रधान सचिव एकनाथ डवले, कृषी आयुक्त सूरज मांढरे, नानाजी देशमुख कृषी संजिवनी प्रकल्पाचे प्रकल्प संचालक परिमल सिंह उपस्थित होते.

- **परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक**

दैनिक ठाणे जीवनदीप वार्ता मुंबई : प्रवाशांना नियमबाह्य भाडे आकारणे, भाडे नाकारणे तसेच गैरवर्तन करणाऱ्या रिक्षा - टॅक्सी तसेच ओला -उबर चालकांच्या तक्रारीसाठी मुंबई महानगर विकास प्राधिकरण क्षेत्रामध्ये एकच व्हाट्सअप क्रमांक प्रदर्शित करण्यात येणार आहे. प्रवाशांनी आपल्या गैरसोय बाबत या क्रमांकावर प्रवाशांनी तक्रार नोंदवावी, असे आवाहन परिवहन मंत्री प्रताप सरनाईक यांनी केले आहे. ते वांद्रे पूर्व मतदारसंघातील बांद्रा, खार व इतर रेल्वे स्थानक परिसरात रिक्षा व टॅक्सी चालकांच्या अरेरावी संदर्भात बोलावलेल्या बैठकीत बोलत होते. यावेळी आमदार वरुण सरदेसाई व मोटार परिवहन विभागाचे वरिष्ठ अधिकारी उपस्थित होते. वांद्रे पूर्वचे आमदार वरुण सरदेसाई यांनी बांद्रा, खार अंधेरी या रेल्वे स्थानक परिसरात प्रवाशांना रिक्षा व टॅक्सी चालकांची अरेरावी सहन करावी लागते. हे चालक नियमबाह्य पद्धतीने भाडे आकारतात, गैरवर्तन करतात,

जीवनदीप कौशल्य विकास केंद्र गोवेली

कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग संचालित

प्रवेश सुरु! प्रवेश सुरु! प्रवेश सुरु!

१	बांधकाम पंच्येक्षक (कोड नं. ३०४०२२)	कालावधी १ वर्ष
२	पॅथोलॉजी टेक्नीशियन (कोड नं. २०११२३०)	कालावधी १ वर्ष
३	जनरल नर्सिंग आणि मिडवाइफरी असिस्टंट (GNMA) (कोड नं. २०१२३७)	कालावधी १ वर्ष
४	डिप्लोमा फॉर इन मेडिकल लॅब टेक्नीशियन (DMLT) (कोड नं. २०१४०४४)	कालावधी २ वर्ष
५	सिक्क्युटिव्हि अँड फायर मिन्जिन प्रशिक्षण (कोड नं. ४१११२४)	कालावधी ६ महिने

याबद्दल : १० वी / १२ वी / परकी

संपर्क : जीवनदीप कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय गोवेली, पो. रावते, ता. कल्याण, जि. ठाणे
Call : 8108559566 / 9158518832 / 9619188558

